

בעזרת נותן התורה ית"ש

אהל עקיבא

דרושים וחדושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבנו הגדול
רבי עקיבא איגר זצוק"ל
ובהליכותיו בקודש

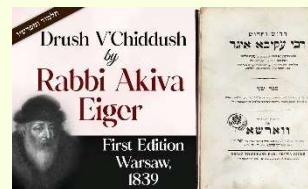
[להבטיח שלא תפסיד שום גליון - תשלח אי-מייל ל: rebbeakivaiger@gmail.com] וזוה
גם הכתובת לשלוח כל הערה או הארה או שאלה] או תחייג ל - 0733474440 ותשאיר את
כתובת האי-מייל שלך בתא קולי.

גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

דרוש וחדוש דרבי עקיבא

משא ומתן בדברי רבנו ז"ל בעומק הסוגיות

בהערת רבנו זצ"ל אהא דתנן דכהן חרש או
שוטה אינו מחלל עבודה שאינו נחשב כבעל
מום - דתיפו"ל דהוי מתעסק וכו' והמסתעף.

שנינו במתני' בבכורות [פרק ז' משנה ו'] והחרש והשוטה והשכור ובעלי נגעים
טהורין פסולין באדם וכשרין בבהמה. ועיי' שם בפ' הרע"ב ז"ל שמומין הללו -
מכיון שאינן פסולין אף בבהמה אלא רק פסולין הכהן שלקה בהם לעבוד - ולכן
אין עבודתו מחוללת [אם היה שכור לא מייך - שעבודת שתוי יין עבודתו מחוללת]
שרק מומין שהם פסולין גם בבהמה וגם באדם אם כהן שלקה בהם עובד אזי עבודתו

אהל עקיבא - דרושים וחדושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק'
- גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

עמ' א

מחוללת. והכהן השוטה שאינו מום בבהמה [שהרי כל הבעלי חיים מעצם טבעם אין להם דעת כלל] אם עבד אין עבודתו מחוללת.
והק' ע"ז רבנו זצ"ל [בשו"ת חלק ב' סו"ס ס"ד] -

ובעמדי בענין זה נתקשיתי, דבמתני' דבכורות הנ"ל חשיב השוטה דפסול לעבודה - הא גם לשחוט דלאו עבודה וכל הפסולים ובע"מ כשרים בזה, מ"מ שוטה לפסול דהא מתעסק בקדשים פסול, וצריך כוונה, ושוטה לאו בר כוונה, [ר"ל שמדוע דנה המשנה כאילו כל הנידון בכהן שוטה זה רק מטעם מום, ומשמיע שכשר בדיעבד שאינו מחלל עבודה משום שאינו מום הפוסל גם בבהמה, הרי הכהן השוטה פסול אף לדברים שאינו עבודה כלל ואין מום פוסל בהם כלל כמו השחיטה, ומשום ששוטה דינו כמתעסק, ומתעסק פסול בכל ואפילו בשחיטה הכשרה בזר ובעלי מומין].

והרי בחולין [דף י"ג ע"א] איבעי' דלא איפשטא, קטן יש לו מחשבה ניכרת מתוך מעשיו בשחיטת קדשים, ומכ"ש שוטה דגרע מקטן, [כלומר ומה תאמר שאולי אין כהן השוטה מיחשב כמתעסק משום שמחשבתו ניכרת מתוך מעשיו, וסגי בדרגה זו של דעת שלא יקרא מתעסק ואינו מחלל עבודה - הרי איבעיא לגמ' שם בחולין אם אמרינן כן בקטן ולא איפשטא ואיך תני כאן סתם משנה שכהן שוטה אינו מחלל עבודה] וכמ"ש תוס' חולין [דף י"ב ע"ב ד"ה מאן תנא], דבשוטה אף גדול עומד על גביו לא מהני [וא"כ ק"ו היכא שאין גדול העומד על גביו שנקרא מתעסק ומחלל עבודה] וצע"ק [מה שרבנו ז"ל מסיים שזה רק "צריך עיון קטן" - הוא לכאורה צריך עיון גדול שזאת היא קושיא עצומה ונפלאה. ואולי בשעת כתיבת הדברים כבר ס"ד דרבנו זצ"ל אחד מהתירוצים שכתבו רבותינו האחרונים כדלהלן ולכן הנמיק את ערך התמיה בענוותנותו].

והנה בדומה למה שראינו בעוד מאות מקומות שקושיות של רבנו זצ"ל הן הנה נהיו לשורש הפורה להרבה פירות מתוקים בתורה, וגרמו בכל אתר ואתר ריבוי עצום של

אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק' - גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

תורה - כן היה הדבר הזה בענייננו - ויתכן מאד שלעתים באמת היה בכוחו הרב של רבנו זצ"ל להשיב על שאלותיו, אבל לשם ריבוי תורה הקב"ה חתם קולמוסו או העלים הדבר ממנו להניח ברכה לדורות הבאים שיהיה להם מה להתגדר - וכתבנו ע"ז באריכות במק"א ואין כאן מקומו - מכ"מ איך שיהיה השאלה הזו הגדולה גרמה לריבוי עצום של תורה בחיבוריהן של רבותינו האחרונים. ודיברו בזה רבנו חיים הלוי והאחיעזר, והחזו"א והרב מטשיבין - זכר כולהו צדיקיא לברכה - ועוד הרבה. ורווחא האי שמעתתא בבי מדרשא לחדא לחדא.

ורצוננו רק לדבר על תשובה אחת הנמצאת באחרונים - ונראה שגם החזו"א זצ"ל [זבחים סי' כ' סק"י] נטה אליה - והיינו שמה שאמר תנא דמתני' שמום השטות אינו גורם לחילול עבודה משום שאינו בבהמה - לא מיירי באדם שהוא שוטה גמור כולו יומא - אלא מדבר מצד השטות עצמו - שאם באנו לדון עליו אם השטות הוא מום לחלל עבודה קמ"ל שאינו כן שאין כזה מום כלל בבהמה. אבל העובד שדנים עליו ברגע העבודה לא איירי ביה תנא, אלא יתכן באדם שאינו שוטה כעת, אלא הוא בריא לגמרי לע"ע, אלא הוא כזה אדם שהוא עתים חלים ובריא ועתים שוטה. והרי בשעה שעובד עבודה הרי הוא בדעת מלאה ואין מקום לדון כלל משום מתעסק. אלא מה שיש לדון שאם השטות בעצם היה נחשב כמום - גם בשעה שהוא חלים ובריא היתה עבודתו מחוללת משום שהמום הרי נמצא בו אלא שאינו יוצא עכשיו, וכלשון רבינו החזו"א זצ"ל שנעתיק בהמשך ששטותו קבורה בו, ורק יוצא לעיתים. ולגבי מתעסק הדבר תלוי אם העבודה נעשית בדעת בפועל, והרי יש כאן דעת בזמן שהוא חלים, אבל מצד מום יש לפוסלו משום מום השטות הקבורה עמוק בתוך אישיותו, וקמ"ל תנא דמתני' שאין המום דשטות מחללת עבודה כלל - משום שאינו בבהמה - ולכן לא אשגחינן כלל על השטות שקבורה בו והרי עבודתו כשרה בדיעבד [עכשיו שיש לו דעת ואינו מתעסק].

ומכ"מ בעת שהוא חלים הגם שאינו נחשב כבעל מום מחמת שטותו - מכ"מ אסור לעבוד משום דין אחר - שכל כהן צריך להיות שווה לכלל זרעו של אהרן - דהיינו כל שאר הכהנים, ואדם כזה שהוא עתים חלים ועתים שוטה הגם שבזמן שהוא חלים הרי דינו שחלים לכל דבר, וקנייניו קנינים, וקידושיו קידושין, מכ"מ אדם כזה אינו כשאר הכהנים כלל ועיקר. ולכן לכתחילה לא יעבוד אבל אינו מחלל עבודה כנ"ל.

והנה דברי מרן החזו"א זצ"ל [שם] -

אהל עקיבא - דרושים וחיידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק' - גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

בכורות מ"ה ב' החרש והשוטה והשכור [ר"ל אינם כשרים לעבודה, וכל כהן משונה וגרוע אימעט מבני אהרן דבעינן שוה בזרעו של אהרן, אבל אינו כבעל מום לחלל עבודה, אלא עבודתו כשרה אע"ג דעבד באיסור] ובגמ' פריך שכור הלא מיחל עבודה ומשני בשאר דברים המשכרים, והק' הגרע"א תנינא סי' ס"ד הא חרש ושוטה אין להן מעשה ודינן כמתעסק ועבודתן פסולה, ובהדי הני דמיחלו עבודה בעי למחשבא, ולכאורה י"ל דנ"מ במאי דאשמעינן תנא דהחרשות והשטות אינו מום וכו' [ושם בהמשך כותב מרן ז"ל כמה ציורים שאין כאן פסול מתעסק ויש פסול מום עיי"ש דברים נפלאים. ואח"כ כותב -]

ומיהו יש להסתפק בעתים חלים עתים שוטה אי בעת חלימותו חשיב שוה בזש"א כיון דהחולי קבור בו ויוצא מעת לעת, וכדתנן שם מ"ג ב' נכפה אפי' אחת לימים רוח קצרה באה עליו, הרי אע"פ שאינו תמיד חשיב אינו שוה בזש"א, ואת"ל ספיקן לחומרא נתישבה קו' הגרע"א וכו'.

ומרן זללה"ה נראה שקצת היה מסתפק בזה אבל כפי שנראה בהמשך הוא הסכמת גדולי רבותינו זצ"ל.

והמתבונן בדברים אלה יברך בקול רם וכוונה גדולה "ברוך המקום שבחר במשנתם של רבותינו האמיתית והנפלאה".

ומה שיש לי הקטן להוסיף על זה הוא רק שמצאנו שרבנו רבי דוד קרלינער זצ"ל בפסקי הל' יד דוד על הל' אישות [עמ' פ"ג ב' בהגהה ד"ה ונראה לי לומר] אמר גם כהאי ביאור זצ"ל -

ואך קשה לי א"כ למה החרש והשוטה קתני במשנה דבכורות (דף מ"ה ב') בהנך מומין דלא קפסלי עבודה הא פסולים מצד עצמן שאינם בכלל איש כמו שנתמעט הקטן מעבודה לפי הכלל שהנחתי דכל

אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק' - גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

היבא דממעט מאיש הקטן כמו"כ נתמעטו החרש והשוטה שאינם שלמין בדעתן מכל וכל, וכמו דנתמעטו מדין שליחות שהבאתי בפנים: [קצת משמע שלא מדין מתעסק אתא עלה וכמו שהק' רבנו זצ"ל אלא משום שאין השוטה שייך כלל לעבודה שנתמעט כמו הקטן וצ"ת]

ושם עוד לקמיה בסמוך -

וכן השוטה איירי בעתים שוטה ועתים חלים וקמ"ל דאפילו בעת חלימתו שאינו נפסל משום שאינו איש שהרי הוא כפקח לכל דבריו כמבואר ר"ה (דף כ"ח א') עכ"ז פסול מצד המום וכמו בנכפה אף לעתים רחוקות פסול אף בעת שאינו נכפה (שם מ"ד ב') וכן נראה מהרמב"ם שכלל דין השוטה עם דין הנכפה כאחת, וזה חדש, ולע"ע לא מצאתי לי חבר ברבותינו הראשונים ז"ל בזה, וצע"ג, ודוחק לומר דעבודה שאני כיון שהיה פקח והיה מזרע אהרן לא נפקע מקדושתו אף להקריב הקרבנות שזה דוחק דכשם שנפטר מכל מצות שבתורה ככה יכול להפסל לעבודה מטעם שאינו איש אלא העיקר כמשכ"ל אבל לע"ע צע"ג בזה ה' יאיר עיני בזה.

ומה שמסיים שם הגר"ד קרלינער זצ"ל "וזה חדש ולע"ע לא מצאתי לי חבר ברבותינו הראשונים וכו'" – כוונתו שיש כאן חידוש עצום [וגם בדברי מרן החזו"א כנ"ל] שהעתים חלים עתים שוטה פסול לעבודה אפילו אם עבד בזמן פקחותו, ומשום ש"שטותו קבורה בו", ורק מחכה וממתין לצאת, וכדברי החזו"א ז"ל, והרי הוא אינו כמו שאר אחיו הכהנים, וכהן העובד צריך להיות שווה בזרעו של אהרן, אבל כאמת הדבר נראה מאד יתכן ונכון ואמת ויציב בסברא בדומה לנכפה ששניהם [גם הגרד"ק וגם החזו"א] דימו אליו דין הכהן השוטה.

וגם רבנו החפץ חיים זצ"ל בליקוטי הלכות [בכורות עמ' ח'] כותב בפנים -

---

אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק' - גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

והשוטה. ומסתברא דמיירי במי שהוא עתים חלים ועתים שוטה
ופסול אפילו בעת שהוא חלים משום שאינו שוה בזרעו של
אהרן כמו נכפה דתנינן לעיל דפסול תמיד דאילו מי ששוטה
תמיד בודאי עבודתו פסולה אפילו בדיעבד. [והיינו ממש ככל
מש"כ לעיל – שהשוטה גמור ודאי עבודתו פסולה אפילו בדיעבד משום
דהוי מתעסק [ולדברי הגר"ד קרלינער גם מצד אחר שאינו בכלל איש,
ואינו נעשה שליח, ואולי גם אין בו קדושת כהונה כלל] והמשנה שלא
פסלו בדיעבד איירי שהאיש הוא עתים חלים עתים שוטה ועבד
עבודה בזמן פקחותו אבל פסול לכתחילה משום שאינו שווה
בזרעו של אהרן כו'.

ושם ממשיך הח"ח זצ"ל בעין משפט אות ע' -

עיי' באו"ח סי' תע"ה ס"ב דמעשה שעשה בעת שטותו אינו
מעשה כלל, א"ו כמו שכתבנו, ומה שאחז"ל עתים חלים ועתים
שוטה כשהוא חלים הרי הוא כחלים לכל דבר - אינו קושיא
[ר"ל שא"כ הדין נותן שבזמן פקחותו באמת יכול לעבוד שדינו כחלים
לכל דבריו] דבאמת חלים הוא, אבל איש כזה אינו שוה בזרעו של
אהרן.

ע"כ דבריו.

הרי ג' גדולי המורים - רבנו החפץ חיים, ורבנו רבי דוד קרלינער ומרן
החזו"א - זצ"ל - כולו כווננו לדבר אחד וכמבואר היטב.

אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק'
- גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

הלכה כרבי עקיבא

משא ומתן בדברי רבנו ז"ל בהלכה ובאגדה

בענין צורך גופו בטלטול בכלי שמוקצה מחמת שמלאכתו לאיסור

אדם שיש לו שגעון שאינו מרגיש רגוע בלי שיחזיק בידיו "בובה" או דבר הדומה, והוא כלי שמלאכתו לאיסור – האם הצורך להרגעה נחשב כצורך בגופו של הכלי ומותר לטלטלו ולהחזיקו לשם כך, או דילמא אינו דומה לצורך גופו כמו סכין של איסור לחתוך בו דבר מותר – שהתם הוא צריך גוף הדבר לעשות בו שימוש, הסכין לחתוך, ואילו כאן הרי אינו צריך את ה"בובה" לעשות בו איזה תשיש אלא בהחזיקו את ה"בובה" עצביו נרגעים – והוא אמנם חילוק דק אבל חילוק הוא מכל מקום.

ולכאורה היה נראה שעצם הדבר שאדם הזה הוא משוגע אינו מפקיע את השם צורך גופו. שגם אם אין הצורך "מוצדק" ע"פ היושר - מכל מקום גם מה שלפי שגעונו הוא צורך זה נחשב צורך אמיתי בהל' מוקצה. כך היה נראה מקופיא. אבל השאלה אם מצב כזה הוי צורך גוף הדבר המוקצה או לאו – ע"ז יש לכאורה מקום לדון.

ושאלה זו שאלתי לת"ח גדול שליט"א, ומיד ענה שאולי יש לפשוט הבעיא הנ"ל מדברי רבנו זצ"ל בגליון השו"ע סי' ש"ו אות ה' [במהד' מכון ירושלים - ועי' לקמן במדור "וכתב רבי עקיבא" בגליון זה] -

ומדברי התוס' שבת דף ס' [ע"א] ד"ה לא בסנדל וכו' שכתבו דשילוח לחבירו משום שמחת יום טוב מקרי צורך גופו - עיי"ש אמרתי להתיר לשלוח לחתן ביום חתונתו בשבת נרות כסף שלא הדליקו בו באותו שבת (לדורון דרשה כנהוג) דמשום שמחת החתן מקרי צורך גופו:

הרי גם התם הצורך אינו בגוף החפץ אלא שמה שהחפץ גורם שמחה לחתן נחשב לצורך גופו, ולפ"ז לכאורה ה"ה מה שהחזקת ה"בובה" גורם לאדם זה להרגע נחשב כצורך גופו ומותר אם הוי כלי שמלאכתו לאיסור.

אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק' - גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

וילך רבי עקיבא

עובדות ולימודים מהליכותיו בקודש

עבד לעובדי ד'

רבנו זצ"ל לא לבד בחייו היה אות ומופת אלא אף במותו הוא מלמדנו תורה ודעת. שביקש לחרוט על מצבתו הנוסח "עבד לעובדי

ד' בק"ק פרידלאנד ובק"ק פונא" [ובשבוע שעבר שלא היה אפשרי לשלוח הגליון הקבוע מחמת חסרון מגיה שלחנו כמה תמונות של המצבות המיוחדות לרבנו זצ"ל בתוכם תמונה שהיא ודאי מוסמכת של המצבה המקורית והוא בצד כאן.

ובצוואה שלו נאמר -

ו. אויף דער מצבה זאלל קיין שבח, זאנדערן זא שטעהען [תרגום: על המצבה לא יהיה כתוב שום שבח, מלבד זה]: פ"נ הר' ר' עקיבא איגר עבד לעבדי ה' בק"ק פרידלאנד ובק"ק פונא:

הנה מה שיש ללמוד מהנוסח הזה של המצבה שרבנו זצ"ל בחר בו בעצמו – הוא שלהיות רב על עדה אינו שררה אלא עבדות.

ראה בהוריות [דף י' א'] -

תמה על שני תלמידים שיש לך ביבשה רבי אלעזר חסמא ורבי יוחנן בן גודגדא - שיודעין לשער כמה טפות יש בים, ואין להם פת לאכול ולא בגד ללבוש, נתן דעתו להושיכם בראש, כשעלה שלח להם ולא באו, חזר ושלח ובאו, אמר להם כמדומין אתם ששררה אני נותן לכם עבדות אני נותן לכם שנאמר 'וידברו אליו לאמר אם היום תהיה עבד לעם הזה' כו'.

אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק' - גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

הרי הדבר מבואר אף בקרא ממש. [ועיי' דברים נוראים בחידושי אגדות של רבנו
המהרש"א סנהדרין זי' ב' ד"ה בשביל כסף וזהב]

ואין הכוונה דוקא במובן שלילי, אלא כך צריך לראות האדם הנפקד על הצבור שאין
לו להשתרר עליהם אלא להרגיש שהוא עבד לעובדי ד' להורות להם הדרך ילכו בה
ואת המעשה אשר יעשון.

והנה הרמב"ם בפיהמ"ש לאבות [פרק א' משנה י'] כותב "כיון שנתמנה אדם פרנס
על הציבור מלמטה נעשה רשע מלמעלה". והכוונה לכאורה שהרי להיות מנוי על
הצבור כרוך בזה הרבה מכשולות, וקולר הצבור תלוי על צוואריו, ועוד, ואדם שכבר
נפסק דינו שהוא רשע מגלגלין חוב על ידי חייב שיהי' מנוי על אחרים, ובזה עלול
מאד להכשל וכו'.

אבל האדם הצדיק שאינו מרגיש השתררות, אלא עבדות, הרי להיות במצב כזה
לשרת צאן מרעיתו של הקב"ה ולנהלם על מי מנוחות של התורה והמצוה הדבר
הוא ממש זכות הוא לו וכן היה אצל רבנו זצ"ל בגודל צדקות חסידותו וענותנותו.

ויכתוב רבי עקיבא

עיון וחקירה בחיבוריו של רבנו ז"ל

על גליון רבנו זצ"ל לשו"ע

דברנו בגליונות הקודמים על ספקת רבנו זצ"ל האם
היה טוב וכשר להדפיס הגהותיו לשו"ע על הדף של
השו"ע או כספר נפרד כדוגמת הדגול מרבבה לרבנו

הנודע ביהודה בדפוס הראשון והסתפקנו בטעמא דמילתא וכתבנו כמה ביאורים
בזה. ויתכן עוד - שבהיות שידענו שרבנו זצ"ל היה חשוב לו מאד שהדפוס יהיה
נאה ומסודר באותיות ברורות ועל נייר משובח שכל זה מרחיב את העין ולב הלומד
וכל זה כתוב בשמו בהק' לשו"ת חלק הראשון, יתכן שחשש שאם יודפסו על השו"ע
הרי ע"כ שהאותיות יהיו זעירות ומקשות על הקריאה - וכמו שבאמת אירע לכמה
מפרשי השו"ע ובכללם ביאורי רבנו הגדול הגר"א זצ"ל - אבל בספר הנפרד הרבה
יותר קל לעשות כרצון המלך ודתו באותיות ובדפוס משובח.

אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק'
- גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

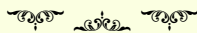

ואיך שלא יהי' הטעם למעשה בפועל יצאו בשני הצורות – בשנת תרכ"ב י"ל בברלין על או"ח ויו"ד בספר בפני עצמו על ידי נכדו ועל חו"מ ואבה"ע בשנת תרכ"ט בטהארן.

אבל בנו של רבינו רבי איצק ליב איגר ז"ל הדפיס ההגהות על השו"ע עצמו בשתי מהדורות – יו"ד בקניגסבורג תרי"ט ועל או"ח ביהנסבורג בשנת תרכ"ב.

וברוב הוצאות של השו"ע היום הרכיבו את שתי המהד' הנ"ל למקום אחד על הדף. אבל המתבונן במקורי הדברים כמדומני שיראה שמהד' קניגסבורג יש יותר מילי דקישור והבהרה מעל המהד' השניה. הלא דבר הוא, וחוז' מהנ"ל קיים עוד שני מהד' אשר בכתב יד וכמו שהאריך ע"ז במבוא לשו"ע או"ח מהד' מכון ירושלים, ואני הקטן מצאתי לא מזמן עוד מהד' כתב יד ועדיין לא הספקתי לבדוק אם יש שם מן החדש שאין במהד' הנזכרות ואי"ה בדעתי לברר הדבר ולכתוב עליו כאן בגליון אהל עקיבא.

ובקשר להג' של רבנו זצ"ל על שו"ע יש לציין את המיוחדות של אלה על יו"ד ובמיוחד הל' שחיטה שיש שם דברים ארוכים ונפלאים שממש עושים ההגהות האלו לחיבור שלם בפנ"ע שראוי להוציאו לאור כספר נפרד עם ציונים ודיונים ואי"ה עוד חזון למעוד לזכות בזה.

הערות ותגובות מקוראינו הנכבדים נ"י

באחת מהגליונות הקודמים הזכרנו שמועה מפי חתנו של רבנו זצ"ל הגאון רבי שמואל הלוי בירנבוים זצ"ל על הנהגות חמיו בעשיית מנורה של ז' קנים. והגאון רבי שמעון הירש'לר שליט"א מלונדון הבירה אמר שראוי לקבוע כמה דיבורים על צדקת וגאונות אדם זה ולעת עתה דיבר במיוחד מה דאיתא בשו"ת של הנ"ל רחב לבב [סי' כ'] -

ומה שכתבת לשמחני בזה שמצאת לי תנא דמסייע בעיקר תירוצי הנ"ל. והוא הרב הגאון בעל השאגת ארי' ז"ל אמנא לך

אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק' - גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

בזה, נא מעוקצך ולא מדובשך. דאף כי מררך המחברים לברך ברכת הנהנין לכשיודע להם שכיוונו לרעת הגדול. אולם לא כן אנכי עמדי. ונהפוך הוא' כי אני מצטער על זה כעל אבדן שלל רב. כי מה יסכן לגבר כמוני ברבי תורתו במילי מעליותא שהעלה במצודתו, אם לא יתאמרו משמי' בבי' מדרשא, בשכבר קדמוהו אחרים, ושפתי זרים ידובכו בקבר. ותקראנה אותי כאלה לאין מספר. ואשר לא גזלתי אשיבה במפח נפש למי אשר זכה בעמלי תחלה, ואנכי לא ידעתי כו':

ודפח"ח.

~~~~~  
אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק'  
- גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

עמ' יא

## קישורים חשובים

להקיש לשלוח במייל קישור לכל מי שיתכן שהיה רוצה לקבל את הגליון

או להעתיק ולשלוח

[https:// http://volozhinyeshiva.org/?page\\_id=7](https://http://volozhinyeshiva.org/?page_id=7)

כאן תמצאו כל הגליונות הקודמים [וגם עוד כמה דברים חשובים]

===-

הקורס "זה הקטן גדול יהיה" - שיש בכוחו להבטיח שכן שלך אף פעם לא יעזוב את הלימוד

-===-

כל התוכן שלנו בשפת אנגליש

-===-

אם רצונך לזכור כל מה שאתה לומד לאורך זמן אתה חייב את הערכה

===-

כדי שנוכל להמשיך בעריכת הגליונות אלה אולי תוכל להקיש כאן ולהיות שותף פעיל - הכל מאובטח לגמרי

In order to keep these important emails coming maybe consider become an active partner. Click here. Everting is totally secure

Our mailing address is:

Volozhin Yeshiva

Zevin 28, Jerusalem, E. Israel

~~~~~  
אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק'
- גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד

עמ' יב

כי קרוב אליך הדבר מאד

כמה היית משלם עבור פוליסת ביטוח שהבן שלך אף פעם לא יעזוב את הלימוד - גם אם יפגוש בחיים נסיונות קשים ר"ל ?? [דרך אגב - העומד אחרי הפוליסה הזאת הוא לא אחר מרבינו הבית הלוי זצ"ל!].

מהיום אינך צריך לשלם מאומה, אלא רק להתקשר ל -

0775283965

[ובחו"ל 0643-727 (800) 1]

ולעקוב אחרי התפריטים ולשמוע את ההדרכות

או ל-0732951383 (קול הלשון)

ובחו"ל 6660 313 605 [ולעקוב אחרי התפריטים]

**האם רצונך להתפלל כל תפלה וכל הברכה
בכוונה צלולה ?**

כל מה שעליך לעשות זה להתקשר ל אחד מהמספרים
הנ"ל ולעקוב אחרי התפריטים ולשמוע את ההדרכות

א א א

שמעו ותחיו נפשכם ונפשות בתיכם !

~~~~~
אהל עקיבא - דרושים וחידושים, משא ומתן, עיון וחקירה בתורת רבי עקיבא איגר זצ"ל ובהליכותיו בק'
- גליון ט' - פרשת שופטים - תשפ"ד